

Uitgegeven door
Gebr. TERLAAK
Hoofdredacteur
Drs. N. STREEFLAND

Redactie
en
Administratie
Oranjelaan, Loods 13
Telefoon 171

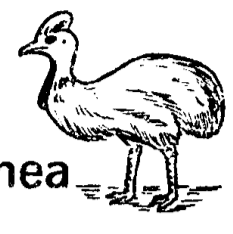
Agenten te: Hilt. - Binnen:
Mevr. Leeuwenburgh, p.a.
Bloemenhandel „Yvonne“
Agent te: Har. Bakkerij
„Braun“
Agent te: Manokwar:
Dr. Louth.

10 OCT. 1960

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e JAARGANG NO. 228

ZATERDAG 1 OKTOBER 1960

Abonn. prijs f6.- per maand f 16.- per kwartaal bij vooruitbet.
Postabonnementen f 7,50.- per maand. f 20,50 per kwartaal
Advertentie tarieven f 0,40 per mm. Bij contract (tenminste 100 mm.) f 0,35 per mm. Familieberichten f 0,32 per mm.

Vreemdsoortig

De "Bijzondere HBS" te Hollandia moet in de ogen van een aantal ambtenaren in Den Haag wel een zeer bijzondere of wel vreemdsoortige instelling zijn.

Dit concluderen wij uit de bijzondere of wel vreemdsoortige maatregelen, waarmee zij bij herhaling de normale groei van dit onderwijs-instituut trachten te belemmeren. Nauwelijks is er na veel onnodige vertraging besloten om het eindexamen van deze bijzondere HBS te erkennen, een vertraging die naar later bleek het gevolg was van een beslissing van een ondergeschikt ambtenaar, of er wordt op een zeer ongelegen moment bekend gemaakt, dat de jeugd van Nw. Guinea maar 1 jaar langer over de HBS moet doen dan die van Nederland. Er heerst weer onrust, we hoeven niet nogmaals uitpen te zetten waarom. De school is in gevaar, ook dat hoeven we niet nader met bekijken te staven. Er worden vergaderingen belegd en telegrammen verzonden. Straks komen er waarschijnlijk vragen in de Tweede Kamer en we vermoeden al wat er dan geantwoord zal worden: Bij nader inzien was de genomen beslissing inderdaad niet op zijn plaats.

Dat zou natuurlijk niet pleiten voor de kennis van zaken waarmee men in Nederland aangelegenheden, Nieuw Guinea betreffende, afdoet.

Het zou wel pleiten voor het streven naar een versnelde zelfbeschikking, dat dan althans dit voordeel zou blijken te hebben, dat er over Nieuw Guinese zaken spoedig alleen nog maar beslist zou worden door mensen, die zich voor Nieuw Guinea meer interesseren dan voor Luttjebroek.

Den Haag besluit onverwacht HBS te Hollandia krijgt zesjarige in plaats van vijfjarige cursus

Onverwacht is de cursus van de Bijzondere HBS te Hollandia omgezet van een vijfjarige in een zesjarige. De positie van deze school is daarmee opnieuw discutabel geworden. Naar wat vernemen heerst er grote ongerustheid onder de ouders der leerlingen.

De leraren hebben door deze nieuwe maatregel geen zekerheid omtrent het leerplan dat zij moeten volgen. De ARKA heeft reeds een telegram naar Nederland gezonden, waarin tot een krachtig protest wordt opgeroepen, "desnoods via het parlement".

Door een onverwachte beslissing van het Ministerie in Den Haag is er opnieuw onzekerheid ontstaan omtrent het lot van de Bijzondere HBS te Hollandia. Een dezer dagen is een besluit van de Directie Nieuw Guinea van het Ministerie van Binnenlandse Zaken afgekomen, waarin wordt gesteld, dat de HBS te Hollandia met ingang van 1 oktober een zesjarige in plaats van een vijfjarige cursus zal hebben.

BUITENBEENTJE

De verlenging van de cursus der Hollandiase HBS staat geheel op zich zelf en valt buiten de hervorming van het Nederlandse middelbaar Onderwijs, die reeds enige tijd in de pen is. Het gevolg hiervan is, dat de HBS alhier opnieuw een buitenbeentje wordt en niet meer past in het Nederlandse onderwijssysteem.

TWEE JAAR WORDT DRIE JAAR

Naar wij vernemen houdt de nieuwe beslissing uit Den Haag in, dat de eerste drie leerjaren van de Hollandiase HBS volledig concordant blijven met die van een Nederlandse HBS maar dat de stof van de resterende twee klassen nu verdeeld moet worden over drie leerjaren.

DEN HAAG DRIJFT DOOR.

Tevens vernemen wij, dat de verlenging van de cursus van de HBS reeds in 1958, toen de subsidie van deze school geregeld werd, in het vooruitzicht was gesteld. Ook het feit dat een dezer dagen een beslissing over deze kwestie genomen zou worden was in kringen van ingewijden bekend. Maar naar verluidt, vertrouwde men

er te Hollandia en met name in het Stichtingsbestuur van de HBS op, dat men in Den Haag rekening zou houden met de ernstige praktische bezwaren die men hier tegen de voorgenomen wijziging koesterde. Het besluit van het ministerie is dus in zoverre een verrassing, dat men niet verwacht had dat Den Haag zijn zin zou door drijven.

De bezwaren tegen de wijziging zijn de volgende:

a) Het leerplan van de drie niet-concordante leerjaren is niet vast te stellen. In Nederland geschiedt deze vaststelling door de Inspectie van het middelbaar onderwijs die ressorteert onder de minister van Culturele Zaken.

In Nieuw Guinea bestaat deze inspectie niet en bijgevolg is er door de met ingang van vandaag van kracht zijnde regeling helemaal geen leerplan. De leraren zijn niet bevoegd de stof naar eigen inzicht over drie jaren te verdelen.

b) Wie in Nieuw Guinea op de HBS gaat, verliest daarmee een jaar vergeleken bij hen die in Nederland hetzelfde onderwijs volgen.

Dit zal zich voor het eerst manifesteren bij de leerlingen die nu in de vierde klas zitten en onder normale omstandigheden in 1962 eindexamen zouden doen, maar het nu pas in 1963 zullen kunnen afleggen. Mocht 'n leerling tussentijds naar Nederland verhuizen, dan mist hij de normale aansluiting op het daar gegeven onderwijs.

OVERWEGINGEN

De maatregel van het ministerie wordt gemotiveerd met de overweging dat de HBS zijn belang ontleent aan de niet-concordante, op Nieuw Guinea gerichte, afdeling van de school, waar o.a. geen Frans en Duits onderwezen wordt. De belangen van het concordante middelbare onderwijs staan volgens het ministerie op het tweede plan. Ten behoeve van de Papoea leerlingen zou de verlenging van de HBS tot een zesjarige cursus in het algemeen gewenst zijn.

In Hollandia zou men het in principe met deze visie eens zijn, maar gezien het feit dat de niet-concordante afdeling van de HBS er nog niet is, en de Papoea-leerlingen die nu reeds op de concordante HBS gaan pas de twee-

de klas hebben bereikt, zien zij geen reden om de concordante afdelingen nu al te verlengen. Men verwachtte dat de verlenging van deze afdelingen pas zou geschieden wanneer een soortgelijke maatregel ook in Nederland van kracht zou worden.

Onder de ouders van HBS leerlingen is ernstige ongerustheid ontstaan door de nieuwe regeling en velen overwegen om hun kinderen onder deze omstandigheden naar Nederland te zenden.

Wat dit betekent voor het voortbestaan van de HBS te Hollandia is vorig jaar reeds duidelijk aan het licht gekomen toen de erkenning van het eindexamen op het spel stond.

Hoe minder leerlingen, hoe minder bevoegde leraren en hoe minder kans op gelijkwaardig onderwijs met Nederland.

De leraren van de school zijn in een moeilijke situatie geplaatst: Zij hebben geen bindende instructies meer ten aanzien van de prestatie die van hen verwacht wordt.

Gisteravond heeft er een bijeenkomst van een aantal ouders plaats gevonden waar men zou hebben besloten om een telegram naar de minister te zenden waarin op de zeer ernstige gevolgen van de nieuwe maatregel wordt gewezen.

TELEGRAM

Inmiddels heeft het regionaal bestuur van de ARKA alhier reeds het volgende telegram aan het hoofdbestuur van de ARKA in Den Haag gezonden:

VERZOEKE ONMIDDELIJK KRACHTIG PROTEST ZONODIG VIA PARLEMENT TEGEN ONVERWACHT MINISTERIEEL BEVEL TOT OMZETTING VIJFJARIGE HBS IN ZESJARIGE CURSUS WAARDOOR AANSLUITING OP NEDERLANDS MIDDELBAAR ONDERWIJS VERBROKEN EN GEEN EINDEXAMEN 1962 STOF HEVIGE ONRUST ONDER AANWEZIGE AMBTENAREN NADELIGE INVLOED OP WERVING NEDERLANDSE AMBTENAREN VERWACHTBAAR EN VERTRAGING MIDDELBAAR ONDERWIJS AUTOCHTONEN STOP VERTROUWEN OP UW SUCCESVOLLE INTERVENTIE ANDERS ONVOORZIENBARE GEVOLGEN STOP.

Vanmiddag om 12 uur vond er een bespreking plaats van de leerkrachten van de HBS, teneinde tot 'n gezamenlijk standpunt te geraken. Men dag hopen wij meer bijzonderheden over het resultaat van deze bespreking te kunnen publiceren.

Unilever garandeert opnieuw kwaliteit van Margarine in NG

Naar aanleiding van de berichten over een verkoopstop van bepaalde merken margarine op de Ned. Archipel, ddo. 16 september j.l. heeft het hoofd van de Pharmaceutische Dienst te Hollandia opnieuw een bevestiging van de Nigimij gevraagd dat de reeds naar Nieuw Guinea geëxporteerde pastillen Blueband en Rama margarine althans vrij zijn van schadelijke bestanddelen.

De directie van de Nigimij in Nederland heeft dit verzoek om bevestiging aan de Unilever voorgelegd en is de gisteren het volgende telegram van Unilever te hebben ontvangen:

"Naar aanleiding van het verzoek van de Pharmaceutische Dienst kunnen wij U verzekeren dat de tot nu toe door U in Nieuw Guinea geëxporteerde en nu te importerende pastillen Blueband en Rama margarine absoluut vrij zijn van schadelijke bestanddelen. Wij zullen ons nog in verbinding met de Nederlandse Volksgezondheidsautoriteit die wij willen verzeken dit bericht rechtstreeks aan de Pharmaceutische Dienst in Nieuw Guinea te bevestigen."

Rijst en suiker duurder

Bij besluit van de Directeur van Economische Zaken zijn de maximum detailprijzen voor rijst en suiker ingaande 1 oktober a.s. verhoogd tot 80 ct. per kilogram. Deze prijsverhogingen houden verband met een stijging van de wereldmarktprijzen van beide artikelen.

KOOPT OP TIJD UW ZEKERHEID

NATIONALE LEVENSVZERZEKERING-BANK N.V.
Alleen-vertegenwoordiging voor Ned. Nieuw-Guinea:
NIEUW-GUINEA IMPORT & EXPORT MIJ. (NIGIMY) N.V.
Kantoren te: HOLLANDIA - SORONG - MERAUKE - BIAK
MANOKWARI - SEROEI - FAK-FAK

Ordervernielingen op Oranjelaan

De politie moest gisteravond op de Oranjelaan optreden tegen enkele gevallen van ordervernieling. Om ongeveer half zeven werden twee personen in arrestatie genomen omdat hij in kennelijke staat van dronkenschap verkeerde, de ander omdat hij waarschijnlijk onder invloed van sterke drank het publiek bedreigde met een parang en een metalen speer en reactief optrad tegenover een kadet van de politie.

Drie kwartier later werd van 'n arrestatie verricht naar aanleiding van een vechtpaartij, waarbij een vrouw A. door een groep autochtonen werd afgeranseld. A. moest met een hersenschudding in het ziekenhuis worden opgenomen.

Later op de avond werd tenslotte nog iemand in verkeerde bewaring gesteld, omdat hij in de omgeving van de Pries Rijnland Kiosk de openbare orde verstoortte.

Gelijkstelling of niet ?

Men schrijft ons:

In de Nieuw Guinea Koerier van eergisteren kon men lezen, dat - naar het A.N.P. vernam - een redelijke kans bestaat, dat de interdepartementale commissie in Nederland zal aanbevelen voor de lokale ambtenaren in middelbare en lagere functies een zodanige regeling te treffen, dat zij zullen worden **gelijkgesteld** met de uit Nederland uitgezonden krachten.

Deze mededeling zou wel eens kunnen inslaan als een bom.

De mededeling van het A.N.P. - welke naar men mag aannemen van Overheidswege is geïnspireerd - raakt n.l. de sinds jaar en dag gekoesterde harte-

LONEN EN PRIJZEN.....

Men wij ook een duit in het zakje van de lonen en prijzen doen? Want ook hierover kunnen wij (zeer) spitse dingen zeggen.

Verderinereen het ons als de dag van gisteren dat wij op een examen van een of ander schoolje in Nederland de vraag kregen voorgelegd: "Hoe is de verhouding tussen lonen en prijzen?" Omdat wij die dag niet helemaal in de stemming waren om examens te doen deden wij geschreven: "De verhouding tussen lonen en prijzen is **GOED!**" Het is niet meer begrepen wij dat wij een moeizame economische verhandeling hadden moeten neerschrijven, maar ja, kom daar maar eens om als je net watig bent!

Wij zijn uiteindelijk toch nog goed terecht gekomen. Of niet soms. . . .

Wat de verhouding hier te lande niet helemaal "goed" is heeft U afgelopen week kunnen lezen. O nee, wij kiezen niet enkele partij. We zijn alleen wat onstemd, dat het publiek - en dat zijn jullie, lieve mensen, en wij, de Vrijbuiters - "niet critisch" genoemd is. Niet critisch? Het mocht wat, we zijn wel kritisch. Het wordt ons al jaren verweten dat we haast naast onze sepates lopen van criticusheid.

Ons eigen (kleine) inkoopbeleidje doen we al jaren conform het grote beleid van Economische Zaken. Hoort U maar. Ongeveer een jaar geleden vertrapten we met onze logge voeten een steekertje. We tuften naar de haven, verbrast ons met benzene, totdat we op een steekertje die steekertjes verkocht. Het was maar effe 55 cent wilden neerschrijven voor een steekertje.

Man, riepen we uit, "die dingen kosten in Holland 17 cent!"

Weten we heel zeker wat onze vader heeft ook een lestickwinkeltje.

Het zal me een (biote) zorg zijn, wat mijn vader me kosten, zei de winkel. "Hier kosten ze 55 cent."

De zaak was toen eveneens waren als **EZ** het voorstelt, hadden we natuurlijk de weg van de minste weerstand gekozen en zuchtend gezegd: "Allez hop, maar toch maar in." Maar zo zijn we niet, nee, we hebben rad een Amsterdamse veranda van het Amerikaanse "pop dead" gegeven en zijn verontwaardigd de winkel uitgeglopen.

We zaten toen wel drie weken zonder behoorlijk licht, maar we bleven kritisch en zijn gelouderd uit de strijd gekomen. Begitoe sudah!

Wanneer onze medewerking gevraagd wordt, worden we weer helemaal opgewonden.

Het vervelende is dat des namiddags - juist als wij onze inkopen doen - de mensen van EZ op hun (schuimrubberen) knieën rusten.

Want we zouden het enig vinden om de heren uit bed te bellen. Zo net tegen half vijf - als de slaap het diepste is - te bellen. Het Hoofd Afdeling Algemene Economische Zaken (HAAEZ) bellen, dat we het haasje zijn voor alle de paps. Wat nu precies een blikkie melk kosten? Hoeveel kostjes hopjes kost?

Wanneer we constateren, of over historische achtergronden uitweiden kunnen wij ook, daar zijn we fevel kritisch. Het is voor.

Het is voor niets, want men ons de

VRIJBUITER

wens van tenminste zeventien hier te lande verblijvende ambtenaren met hun gezinnen: de gelijkstelling met uitgezonden kracht!

Alle tenminste zeventien ambtenaren weten - langzamerhand voldoende voorgelicht door de Ambtenarenverenigingen - wat een zodanige gelijkstelling zou betekenen:

Gelijkstelling met uitgezonden kracht betekent:

recht op buitenlands verlof. . . .

De vervulling van de zielewens van de lokale kracht.

Ja, de mededeling van het A.N.P. - welke naar men wel mag aannemen van Overheidswege is geïnspireerd - zou wel eens kunnen inslaan als 'n lichtstraal uit de hemel in de uitzichtloosheid van het "door maar door" Nieuw Guinea voortbestaan.

Hoeveel blijheid en hoeveel verwachtingen zou de mededeling van het A.N.P. in talrijke gezinnen kunnen wekken!

De vraag is maar: zouden die blijdschap en die verwachtingen terecht worden gekoesterd?

Zou het heus waar zijn, dat de interdepartementale commissie (bestaande uit vertegenwoordigers van Binnenlandse Zaken, Financiën en Justitie) zich de vrijheid heeft veroorloofd veel en veel verder te gaan dan de Staatssecretaris, Mr. Bot en dat de Regering heeft goedgevonden, dat aan dat ruimere standpunt bekendheid zou worden gegeven?

Wat immers verklaarde Staatssecretaris, Mr. Bot op 5 april 1960 in de 54ste vergadering van de Tweede Kamer der Staten-Generaal?

De Staatssecretaris verklaarde: "Voor de groep van werkers van Europese landaard, veelal uit Indonesië afkomstig of plaatselijk in Nieuw Guinea aangeworven" (werkzaam in lagere en middelbare functies) "acht de Regering - voor het geval zij plaats moeten maken voor de Papoea - het niet meer dan blijk dat hun een geheel overeenkomstige behandeling als de eerdere genoemde groep" (uitgezonden krachten) "ten deel valt in de vorm van een garantie van de voorwaarden, voortvloeiend uit hun dienstverband, aangevuld met de mogelijkheid van hun overbrenging naar Nederland."

Dat zei - volgens de kamerstukken - Staatssecretaris Mr. Bot en Zijne Excellentie repte daarbij niet over een "gelijkstelling" van DE plaatselijke aangetrokken kracht met de uitgezonden kracht: welke "gelijkstelling" zou betekenen, dat de "plaatselijken" recht op buitenlands verlof zou worden gegeven.

Nu is het maar de vraag: wil de interdepartementale commissie verder gaan dan de Staatssecretaris, of is het A.N.P. bericht dat niet zonder goedkeuring of medeweten der Regering kon worden gelanceerd - "eigenlijk niet zo bedoeld?"

Gelijk de mededeling in de Tweede Kamer van de Minister van Binnenlandse Zaken: ". . . De Staatssecretaris zal er straks nader over spreken, maar ik heb mij de eer en het genoegen voorbehouden de Kamer te mogen mededelen, dat, als wij onze zin krijgen, in dit zittingsjaar" (1959-1960) "nog die raad" (de Nieuw Guinea Raad) "tot stand komt" "eigenlijk niet zo bedoeld" was, omdat het "tot stand komen van een Nieuw Guinea Raad" wel iets verschilt van de indiening van een wetsontwerp, welke in die totstandkoming zou voorzien.

Gelijk de Minister-President "philosoferende" over het UNO-beheer over Nieuw Guinea het "eigenlijk niet zo bedoeld" had.

Gelijk de Nieuw Guinea Koerier "nader" moest vernemen dat met "ambtenaren in de Bestuursdienst" "eigenlijk" het gehele overheidsapparaat bedoeld is.

Zo lijkt het niet uitgesloten, dat met de "gelijkstelling" van "lokale ambtenaren" met "uitgezonden ambtenaren" "eigenlijk" géén gelijkstelling is bedoeld. Het zou een treurige zaak zijn de lokale ambtenaren blij te maken met een dode mus. Maar laten zij wijs zijn en afwachten.

Als het A.N.P. bericht, waarin de motivering bepaald niet logisch leidt tot de conclusie, toch juist zou blijken, is er altijd nog tijd voor hun blijdschap. Voorlopig lijkt het beter rekening te houden met een dementi.

Als de "gelijkstelling" doorgaat, des te beter voor hen.

En als het A.N.P. bericht - dat toch niet zonder goedkeuring of medeweten der Regering kon worden gelanceerd - "eigenlijk niet zo bedoeld" zou blijken te zijn, dan zouden zij wellicht bescheidenlijk mogen gaan verlangen dat die

mensen in leidende functies worden geplaatst, die zeggen wat zij bedoelen en bedoelen wat zij zeggen.

In dat laatste geval zouden zij wellicht bescheidenlijk mogen gaan verlangen dat hun personele belangen belevol, precies en vakkundig worden behandeld door mensen, die er enig benul van hebben hoe gevoelig zaken als deze hier liggen.

Het zou alsdan de hoogste tijd zijn.

Eigenlijk al vijf minuten over twaalf.

Het betreft hier tenslotte niet een zaak, waarmee men straffeloos kan solen.

Het betreft hier een levensbelang van tenminste zeventien ambtenaren ja, van wellicht duizenden mensen.

Maar intussen heeft in de krant een belangrijk A.N.P. bericht gestaan.

Waarvan akte.

Ingezonden

Geachte lezers.

In verband met het feit dat vele Indische Nederlanders de laatste tijd naar Nederland vertrekken, zouden wij, autochtonen van Parna, graag iets willen schrijven over het naar huis gaan van deze Indische Nederlanders omdat vele mensen menen dat het Parna is die hen weg jaagt.

Wij weten allen, dat de genoemde Indische Nederlanders die in 1950 naar Nieuw Guinea kwamen voor het grootste deel als contractant in Indonesië geworven zijn. Sinds die tijd zijn zij die hier als vrijgezellen kwamen, getrouwd en hebben hier gewerkt om in hun levensonderhoud te voorzien.

Maar op de kantoren en in de samenleving van Nieuw Guinea hebben zij kennis gemaakt met wat men "rassendiscriminatie" noemt, hetgeen wil zeggen dat zij anders werden behandeld dan de totok-Nederlanders, hoewel zij van Nederlandse afkomst waren.

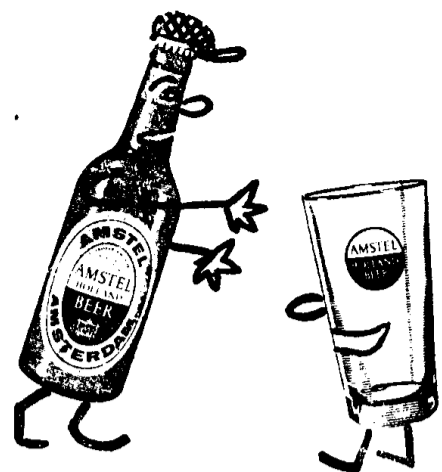
Volgens de regeling van het Gouvernement mag iedere ambtenaar die een salaris heeft van f 750,- of meer met buitenlands verlof, terwijl dit aan hem die minder verdient niet wordt toegestaan.

Jammer, want de meesten van hen hebben dit vastgestelde basissalaris niet bereikt, en hebben naar een salaris van f 300,- tot f 700,- per maand.

Wat denken zij nu? ongetwijfeld voelen ze zich als geïnterneerden, zodat er onder hen zijn die de hoop dat zij ooit nog eens hun familie zullen ontmoeten, al hebben opgegeven.

Het hoeft dan ook niet te verwonderen, dat zij op 4 februari 1960 samen met de autochtonen een demonstratie hebben te Sentani, teneinde rechtvaardigheid op sociaal economisch gebied te eisen.

Parna (partei nationaal) ziet deze narigheid ook, zodat in het politiek programma van de partij geschreven staat: "Geloof in God is de basis van

Glasje: Wat vind je van het nieuwe H.P.B.?

Flesje: Men zegt een man van hoge principes.

Glasje: Oh, een Amstelbier-liefhebber dus.

de staat en daarom verwerpt Parna het systeem van rassendiscriminatie, onder meer staat Parna verlof voor alle gouvernementsambtenaren voor." Dit betekent, dat de Hollanders en de Indische Nederlanders en de Papoeas en de Chinezen en de Indonesiers etc. dezelfde behandeling moeten krijgen zoals zij ook allen werken onder één gouvernement en in één samenleving.

Dus hiermee wordt duidelijk, dat Parna hen niet wegjaagt, maar dat Parna hun belangen behartigt gelijk die van de autochtonen.

Op het ogenblik duikt er echter veel propaganda op van een gevoelsmatig karakter, waarin men verneemt dat Parna de Indische Nederlander wegjaagt.

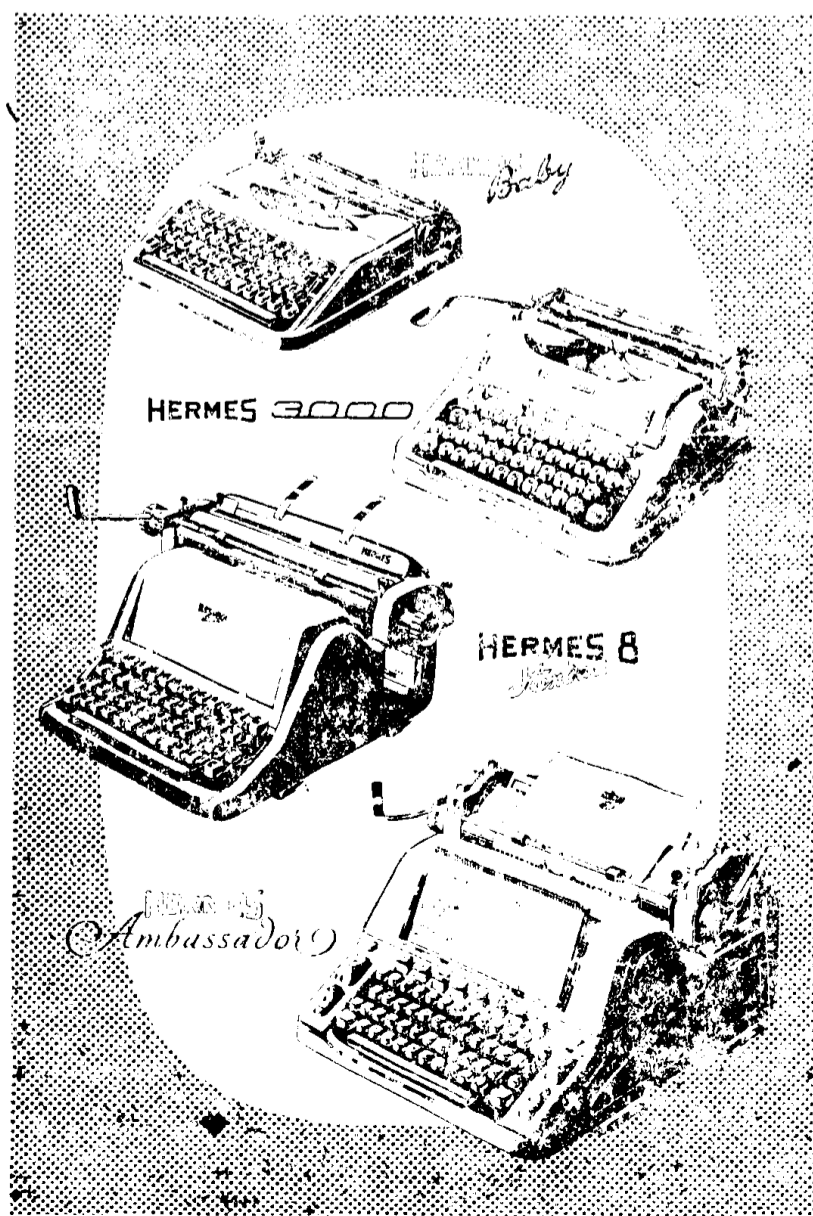
Wij van Parna weten echter, dat zij die deze propaganda bedrijven, zeker de bedoeling hebben om zich op deze wijze de steun te verwerven van de Indische Nederlanders voor de Nw. Guinea Raad. Er is echter in het leven van de ontwerpers van deze propaganda geen enkel bewijs, dat zij willen werken om het lot van de Indische Nederlanders te verbeteren.

Als leiders van de Parna willen wij ons zelf niet prijzen, maar wij vertrouwen er vast op, dat de rechtvaardigheid en de waarheid ten laatste zullen zegevieren, omdat wij er van overtuigd zijn, dat Parna sinds 10 augustus tot heden geen enkele actie heeft ondernomen om de Indische Nederlanders te verdrijven.

Laet men goed weten, dat de leiders van Parna geen Loemoemba's en Kasu-voeboe's zijn, maar dat zij hersens hebben die voldoende ontwikkeld zijn om land en volk van Nieuw Guinea langs rechtvaardige wegen naar de vrijheid te voeren.

Harry. W. Voorz. Parna.

(door de redactie bekort)

VOLKSWAGEN DE LUXE-MODEL 1961

NOG BETER!

STERKERE MOTOR - THANS 34 P.K.
TOT EN MET DE EERSTE VERSNELLING, DUS VOLLEDIG
GESYNCHRONISEERDE VERSNELLINGSBAK
GROTER KLIMVERMOGEN
BETERE WEGLIFFING DOOR STABILISATOR EN STUURSCHOKDEMPER
GROTERE KOFFERRUIMTE
LAGER BENZINEVERBRUIK
CARBURATEUR MET AUTOMATISCHE CHOKE
TALRIJKE ANDERE VERBETERINGEN EN NIEUWIGHEDEN

ZELFDE PRIJS!

DE **Beste** AUTO WAAR DE **BESTE** SERVICE ACHTER STAAT

N.V. AUTOMOBIELBEDRIJF „ORANJE GARAGE“

W

HERHAALDE OPROEP:

G E V R A A G D:

Bij het openbaar lager onderwijs te Hollandia-Binnen:

2 LEERKRACHTEN met tenminste lager akte.

Bij de openbare Mulo te Hollandia-Noordwijk:

1 LEERKRACHT, tenminste in het bezit van de hoofdkarte, dan wel van een bevoegdheid voor Engels en/of Duits.

Aanmeldingen bij de Afdelingsinspekteur van Onderwijs, Dienst van Culturele Zaken, Dok II, tel D-263.

“DE WIGWAM” serveert zaterdag Sabababab. Zondag Lentong. Dagelijks Sabababab. 2419

WINKEL “M A R T E N S”

heeft ontvangen uit Australië en Nederland:

BB. Jurken, Blousjes, Rokken, Truitjes, Vesten, Babyjurkjes en diverse Baby-artikelen.

“CENTRAAL ZIEKENHUIS”

Jac. S. de Vries, orthopaedisch chirurg, AFWEZIG van 3 - 22 oktober.

GETROUWD bij volmacht:

M.F.M. van Kuyk

en

I.R. Hanssens

Bermuda

Hollandia

29 September 1960.

V.H.O. Kompetitie

Terrein Berg en Dal

Zondag

Aanvang 15.40 uur wedstrijd

R.F.S.U. — S.K.S. I

Aanvang 16.30 HVC — ZIGO

Zondag

Aanvang 15.40 uur wedstrijd

CYCLOOP B II — HVC

Aanvang 16.30 Zeemacht — EDO

TE KOOP z.g.a.n.: 1 bed met kapokmatras, 1 pinneembare kast, 1 ruitenzijde met schuimrubber bekleding, 1 keukentafeltje en 2 stoeltjes, 1 Electrolux petroleumfridge 70 ltr., 1 Knittax breimachine, Mej. Verkouteren, Van Hasselstraat 661. 2412

Sentifar: Gezellige avond met de Sentifarband. Aanvang 20.30 uur, niet leden f 2,—

BEKENDMAKING P.T.T.

In verband met de officiële overdracht van het nieuwe P.T.T.-gebouw complex zullen de LOKETTEN van het Postkantoor op MAANDAG 3 OKTOBER a.s. voor het publiek slechts tot 10.00 uur OPEN zijn.

Het bijpostkantoor te DOK II blijft op die dag voor de gelddiensten normaal open tot 12.00 uur. Aangetekende en geadviseerde stukken kunnen aldaar evenwel nog tot 13.00 uur worden aangeboden.

De Dienst van Verkeer en Eerste heeft op korte termijn plaatsingsmogelijkheid voor een

HOOFDCOMMIES

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het Secretariaat van bovengenoemde Dienst.

LUCHTPOSTSLUITINGEN IN DE KOMENDE WEEK

Maandag: Merauke- Tanahmerah- Biak (extra 06.30 uur.)

Woensdag: Biak- Manokwari- Fakfak- Wamena- Lae- Sydney.

Vrijdag: Biak- Manokwari- Sorong- Amsterdam-Cs- Djakarta.

Zaterdag: Biak- Manokwari- Sorong- Fakfak- Amsterdam-Cs.

Voor nadere inlichtingen tfn. Hla 296.

TE KOOP AANGEBODEN:

1 Frigidaire 120 ltr., 1 Ronde eettafel met 4 stoelen, 4 Rottanstoelen (bekleed) met tafel, 1 Pick-up met ingebouwde versterker (merk Garrad), Baby-bed, Comode, Badje en Rekie.
Hr. UNGERER, tel 66- Holl. Binnen (na 1 uur). 2421

Kaal ? . . .

KRI-PIK EN KRU-PUK KRANT

HET ARABIERTJE

Eindelijk kon ze het niet meer uithouden.

“Aleppo, laat mij ook eens kijken,” riep ze uit.

Langzaam liet Aleppo de kijker zakken en terwijl de oude man haar op haar heurt al die wonderlijke grillige rotswoningen liet zien, stond Aleppo stil te peinzen over wat de oude man hem verteld had.

Negerslaven, maar dat kon toch niet, dat mocht niet meer!

“Er zijn toch geen negerslaven meer!” zei hij tenslotte.

“Was dat maar waar, mijn jongen”, zei de oude man. “Hier in Afrika wordt daar vaak de hand mee gelicht en zo was 't ook met deze twee. Ze werden op een slavenmarkt in een klein plaatsje in het binnenland verkocht. Ik liep daar toevallig langs, nadat ik een paar inkopen had gedaan aan één van de marktrentjes. Ik had de slavendrijver wel gezien. 't Was een kleine, dikke man met een sluw, wreed gezicht. Op eens liep één van de negers bij hem vandaan en raapte mijn beurs op, die ik per ongeluk had laten vallen en hij liep mij achterna om me die terug te geven.

De slavendrijver, die meende, dat de neger vluchten wou, sloeg met zijn lange zweep naar hem en riep hem al vloekend terug.

Ik was zo dankbaar, dat die goede, zwarte kerel met zijn treurige ogen, mij mijn beurs terug had gebracht, dat ik met hem mee liep en de slavendrijver een duchtig standje gaf.

Deze was zo boos, dat hij mij graag ook met de zweep geslagen had, maar dat durfde hij toch niet goed.

“Ik zal U van het gerecht overleveren!” zei ik. “want U doet dingen, die U niet mag doen. Negers mogen niet meer als slaven verkocht worden!”

“Dat zou U tegenvallen. Niemand durft zich met mijn zaken te bemoeien, want er zijn te veel mensen, die eraan

verdienen.” riep de slavendrijver uit. “Deze neger blijft bij mij, zei ik, maar opens liep er een tweede zwartje uit de groep gevangenen vandaan. ‘t Was de vrouw van de neger en ze smeekte mij: “Heer koop mij erbij, want wij zijn getrouwd.”

Wat moest ik doen? Er was geen enkele dienaar van het gerecht te zien en ik begreep, dat iedereen bang voor de slavendrijver was en dat hij een machtig man was in deze streek.

“Geef mij twee honderd gulden . . . en U kunt beide krijgen,” zei de slavendrijver, die mij besluiteloos zag staan.

“'t Is een koopje, want het zijn pracht exemplaren.”

Ik keek hem minachtend aan en smeed hem tenslotte wordend het geld voor de voeten, terwijl ik mij vast voornam er met mijn vriend, de vroegere rechter over te spreken.

Wordt vervolgt

KOKEREL MEE!

Vandaag gaan we een nieuwe rekrut voor de meisjes beginnen.

We hebben gehoord, dat er heel wat meisjes zijn, die het leuk vinden om af en toe iets zelf te broeien in de keuken. Daarom hebben we een aantal recepten verzameld, die je heel gemakkelijk zelf kunt maken, wanneer je de aanwijzingen precies opvolgt

Wanneer je de recepten leuk vindt, is het wel verstandig ze uit te knippen en b.v. in een schrift te plakken, dan kun je er later nog eens maken. En bovendien is het dan voor ons niet nodig om steeds weer dezelfde dingen uit te leggen.

We hopen, dat jullie veel succes zult hebben met je eigengemaakte producten.

KOEKJES-SURPRISE

Benodigd: een vol Marie-biscuits, een pakje roomboter, poedersuiker, Nescafé of heel sterke koffie-extract, chocolade hagelslag, een kom of vando's kom, een gaide of houten lepel, een zeef en een mes.

Doeg een beetje van de roomboter in de kom en roer dat net zo lang tot het zacht en luchtig is.

Zeef er daarna een ongeveer gelijke hoeveelheid poedersuiker in en roer het er door. Voeg er dan twee of drie flinke theelepels Nescafé aan toe of druppelsgewijs zoveel koffie-extract, dat het mengsel niet te dun wordt, om te kunnen smeren.

Doeg of het zeef-geschied is en voeg eventueel nog wat poedersuiker toe. Indien nodig, kun je het mengsel in de ijskast even laten onstijven.

Besmeer daarna de helft van het aantal biscuits royaal met het mengsel, bestrooi het met chocolade hagelslag. Druk er daarna de andere biscuits bovenop.

Wanneer je van het mengsel wat overblijft kun je dit gebruiken om de bovenkant van de koekjes te versieren.

Smeer b.v. een rondje van het mengsel midden op de koekjes en bestrooi dat dan met chocolade hagelslag. Of maak er met het mengsel streepjes overheen, die je ook weer bestrooit. Er zijn natuurlijk nog veel meer mogelijkheden, maar laat daar je fantasie maar eens voor werken.

Gevaarlijk spel.

“Zou Mr. Wingsleg er zelf ook zijn vandaag?” vroeg Spriet nog gauw, ter-

wij ze uitstapte.

De chauffeur zei, dat hij had gehoord, dat hij pas zou overkomen voor het grote schaapscheetersfeest.

“Het begint er nu toch wel echt op te lijken” zei Eric even later, toen ze langs het weggetje fietsten. “Laten we hopen, dat die chauffeur gelijk heeft en Mr. Wingsleg er niet is, want anders begint het gegooi in de glazen waarschijnlijk direct.

Met 'n wat benauwd en spannend getuigenis. Het feestje bij de Shefa farm aan. Op een farm leek het trouwens op het eerste gezicht maar weinig. Een prachtige landhuis zou een betere benaming zijn, vonden ze. Maar een eind verderop waren nog een paar huizen en grote gebouwen, waarschijnlijk schuren, te zien en zo stil als het bij het huis zelf was, zo'n drukte leek het daar. Toen er na herhaald bellen en kloppen bij het huis niemand naar buiten kwam, besloten ze maar naar de verderop gelegen gebouwen te gaan.

Daar bleek het schapenscheren, inderdaad in volle gang te zijn. In het midden van een omheinde ruimte zaten de schapenscheerders. Links van hen in afgerasterde ruimten stonden de ongeschoren schapen en rechts eveneens in afgerasterde ruimten, de al van hun vacht ontdane dieren.

Zodra een van de schapenscheerders klaar was, werd een nieuw slachtoffer de omheinde ruimte binnengedreven. Het dier werd vastgepakt, met een handige beweging op de grond gelegd en met een been vastgeklemd.

Binnen vier minuten kwam er dan door middel van een elektrische tondeuze een kaal schaap te voorschijn.

Het ging zo verbazend snel dat de kinderen er met open mond naar stonden te kijken en bijna vergaten, waar ze voor gekomen waren.

Wordt vervolgt

Staat van maximum detailprijzen

(Behorende bij besluit van 23 september 1960 No. EZ-60-137)

Benaming van het goed/Merk en ondermerk:	Verkoopeenheid	Maximum detailprijs per verkoop-eenheid:
GROEP A		
VOEDINGS- EN GENOTMIDDELEN:		
Vlees- en vleeswarenconserven.		
Boterhamworst		
UNOX	blik a 200 gram	f 0,95
Zwanenberg	blik a 12 oz.	" 1,70
Corned Beef		
Exeter/Hamper/Imperial	blik a 12 oz.	" 1,90
La Blanca	blik a 12 oz.	" 1,70
D.D.	blik a 12 oz.	" 1,45
Gehakt gestoomd		
Unox/Olba	blik a 200 gram	" 0,95
Zwanenberg	blik a 200 gram	" 1,00
Leverpastei		
Unox	blik a 200 gram	" 1,05
Zwanenberg	blik a 200 gram	" 1,10
Smac		
Unox	blik a 340 gram	" 2,00
Soepballetjes		
Unox	blik a 200 gram	" 1,15
Zwanenberg	blik a 200 gram	" 1,20
VIS EN VISPRODUCTEN:		
Makreel (hoge blikken)		
Deep Blue/Fisher	blik a 14 oz.	" 0,80
Mayonna/Neco	blik a 14 oz.	" 0,80
Sauries		
Tiga Bunga/Red Rose	blik a 15 oz.	" 0,95
Sun Bell	blik a 15 oz.	" 0,85
MEELPRODUCTEN:		
Bakmeel, zelfrijzend		
Honig	pak a 500 gram	" 1,10
Biscuits		
Patria, sprookjesrol	rol a 260 gram	" 0,95
Victoria	rol a 170 gram	" 0,65
Biscuits, kinder		
Liga	pak a 155 gram	" 1,00
Macaroni (long of elbow)		
Honig	pak a 227 gram	" 0,75
Maizena		
Honig	pak a 200 gram	" 0,50
Havermout		
Quaker Oats	blik a 20 oz.	" 1,40
Lassie	blik a 20 oz.	" 1,40
Vermicelli		
Honig	pak a 227 gram	" 0,85
MELK en MELKPRODUCTEN		
Melk geëvaporeerd, ongesuikerd		
Fries Meisje	blik a 16 oz.	" 0,75
Bonny Baby	blik a 14 1/2 oz.	" 0,75
Friesche Vlag	blik a 14 1/2 oz.	" 0,75
Melk gecondenseerd, ongesuikerd		
Friesche Vlag	blik a 14 oz.	" 0,60
Melk gecondenseerd, gesuikerd		
Fries Meisje	blik a 14 oz.	" 0,70
Bonny Baby	blik a 14 oz.	" 0,75
Friesche Vlag	blik a 14 oz.	" 0,65
Melkpoeder		
Frisian Girl	blik a 453 gram	" 2,35
Camelpe II	blik a 453 gram	" 3,20
Kaas (met of zonder komijn)		
Eyssen	blik a 300 gram	" 1,70
Kraft	blik a 12 oz.	" 1,95
GROENTEN IN BLIK:		
Appelmoes		
Hero	blik a 1/2 liter	" 0,95
Hero	blik a 1 liter	" 1,65
Kouwenberg	blik a 15 oz.	" 0,65
Doperwten (middelfijn)		
Hero	blik a 1/2 liter	" 0,95
Hero	blik a 1 liter	" 1,60
Snijbonen		
Hero	blik a 1/2 liter	" 1,25
Dubbele sperciebonen		
Hero	blik a 1/2 liter	" 1,00
Hero	blik a 1 liter	" 1,80
Soepgroenten		
Hero	" 1/8 blik"	" 0,45
Wortelen fijn		
Hero	blik a 1/2 liter	" 1,00
Hero	blik a 1 liter	" 1,80
SOEPEN:		
Erwtensoepp met kluiif		
Olba	blik a 850 gram	" 1,95
Erwtensoepp met worst		
Olba	blik a 850 gram	" 2,00
Kippensoep (droog)		
Royco	pak a 56 gram	" 0,55
California	pak a 60 gram	" 0,55
GEMENGDE SPIJZEN:		
Bruine bonen met spek		
Zwanenberg	blik a 425 gram	" 1,50
Olba	blik a 425 gram	" 1,50
Olba	blik a 850 gram	" 2,45
Baked Beans (witte bonen)		
Heinz	blik a 9 oz.	" 1,05

Baked Beans with pork		
Heinz	blik a 9 oz.	f 1,15
Kindervoeding		
Heinz	blik a 4 1/2 oz.	" 0,55
OLIEN:		
Braadolie		
ongeacht het merk	fles a plus minus 600-650 cc.	" 1,55
Lam Soon	blik a 5 Lbs.	" 6,50
Vegetable Cooking Oil		
	blik a 5 Lbs.	" 6,60
Finest Cooking Oil		
Delfia	blik a 1 liter	" 3,50
VETTEN:		
Margarine		
Blue Band	blik a 2 Lbs.	" 2,70
Blue Band	blik a 1 Lbs.	" 1,55
Palmboom	blik a 5 Lbs.	" 6,10
Palmboom	blik 2 1/2 Lbs.	" 3,05
Remia	blik a 2 Lbs.	" 2,60
KOFFIE EN THEE:		
Koffie Extract		
Nescafé	blik a 2 oz.	" 2,55
Koffie gemalen		
de Gruyter (oranjemerk)	blik a 1 Lbs.	" 4,80
Pelco	blik a 1 Lbs.	" 4,80
Vita	blik a 1 Lbs.	" 4,75
Club	blik a 1 Lbs.	" 4,45
Paradijsvogel	pak a 100 gram	" 0,80
Thee		
Pick Wick Thea (Yellow Lable)	pak a 100 gram	" 1,05
de Gruyter	pak a 100 gram	" 1,00
Giraffe	pak a 100 gram	" 0,90
Huishoudthee	pak a 100 gram	" 0,85
Princess Green	pak a 100 gram	" 0,85
JAMS:		
Jam (huishoud I)		
Hero (bosbessen en meikersen)	pot a 450 gram	" 1,85
Hero (abrikozen)	pot a 450 gram	" 1,65
Hero (andere smaken)	pot a 450 gram	" 1,55
Jam (huishoud II)		
Hero (bosbessen en meikersen)	pot a 450 gram	" 1,55
Hero (abrikozen)	pot a 450 gram	" 1,40
Hero (andere smaken)	pot a 450 gram	" 1,30
Jam (prima)		
Hero (Bosbessen en meikersen)	pot a 450 gram	" 2,10
Hero (abrikozen)	pot a 450 gram	" 1,90
Hero (andere smaken)	pot a 450 gram	" 1,85
PINDAKAAS:		
Pindakaas		
Albert Heyn	pot a 370 gram	" 1,50
Calvé	pot a 370 gram	" 1,45
Wings	pot a 360 gram	" 1,35
TABAKSARTIKELEN:		
Shag		
van Nelle 1 A (The Rising Hope)	pak a 50 gram	" 1,20
Sigaretten		
Lucky Strike	pak a 20 stuks	" 1,40
Camel	pak a 20 stuks	" 1,40
Chesterfield	pak a 20 stuks	" 1,40
Miss Blanche	pak a 20 stuks	" 1,20
Graven "A" (Cork Tipped)	pak a 20 stuks	" 1,45
Roxy Blue	pak a 20 stuks	" 1,25
LUCIFERS:		
Lucifers		
The Ship No: 5E/ Flower Basket	pak a 10 doosjes (doosje inhoudende 74 stokjes)	" 0,40
ongeacht het merk	doosje a 74 stokjes	" 0,05
GROEP B:		
WASPOEDERS EN ZEPEN:		
Waspoeders:		
Omo	pak van tenminste 220 gram	" 0,80
Omo	pak van tenminste 145 gram	" 0,55
Radion	pak van tenminste 250 gram	" 0,55
Sunil	pak van tenminste 145 gram	" 0,55
Castella (Famely Wash)	pak van tenminste 140 gram	" 0,60
Pré	pak van tenminste 300 gram	" 1,05
Tide	pak van tenminste 5 oz.	" 0,65
WASZEPEN:		
Waszeep		
Castella	dubbele tablet a * 225 gram	" 0,45
Sunlight	dubbele tablet a * 225 gram	" 0,40
Condor	dubbele tablet a * 250 gram	" 0,35
Bleekertje	dubbele tablet a * 225 gram	" 0,30
Roodzegel	dubbele tablet a * 200 gram	" 0,25
Luna	stang a * 1 kg.	" 1,20
Waratah	stang a * 680 gram	" 1,15
Blue Colour	stang a * 600 gram	" 0,90

Voor aardige souvenirs

„Moonlight Bay“

ORIENT THEATER

HONG LIAN FILMBEDRIJF

vertoont heden 1-10 en morgen 2-10
„NAKED IN THE SUN“
 in kleuren, met James Graig, Lita Milan en Barton MacLane.
 Een verhaal van liefde en haat, van oorlog en verraad in vlamme kleuren. Bandeloze hardheid, schandelijk verraad, ziedende passie.
 Haven zondag 2-10 matinee: **„WIND ACROSS THE EVERGLADES“** met Burl Ives. Een goede avonturenfilm.
 Aanvang 10-15 uur.
 Holl.-Binnen heden 1-10: **„THE RAW-HIDE TRAIL“**
 Sentani morgen 2-10: **„THE RAWHIDE TRAIL“**

REX THEATER

vertoont heden 1-10 en zondag 2-10 de film:

„TARZAN HIDDEN JUNGLE“
 met Gordon Scott en de lieflijke Vera Miles, Peter van Eyck en nog vele andere.
 Gordon: de Apollo van het oerwoud. Zie de sensationele wonderen en avonturen in het oerwoud. Geheel nieuw.
 Morgen zondag 2-10 vertoont REX drie voorstellingen:
1e voorstelling om 10.30 uur 's morgens (matinee) en de andere als normaal.
 Verwacht in REX de film:
„TEA AND SYMPATHY“
 en **„NIGHT PEOPLE“** met Gregory Peck.
 REX Holl.-Binnen vertoont op 2-10 de Maleise film: **„SETIA“**

Vissersboot te water gelateler

Donderdag is van de werf "IMBA" te Hollandia het 13 meter lange vissersvaartuig "Tengiri" te water gelaten.

Het is gebouwd in opdracht van de Afdeling Zeevisserij, heeft een motor van 24 PK aan boord en een ijsruim met een capaciteit van vijf ton.

Waarschijnlijk zal het vaartuig worden gebruikt bij het ontwikkelen van de bevolkings-zeevisserij.

"Zeevisserij" heeft, eveneens bij IMBA, nog drie kleinere vaartuigen in bestelling.

Met grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van onze zoon:

JOHANNES FREDERIK

Hollandia, 30 september 1960

H. Nijhuis

G Nijhuis-Slump

no. 2425

Tandarts BOUWER

vanaf 4 oktober tot 12 oktober wegens dienstreis niet te consulteren.

Zeepaardje: hedenavond "Elk wat wils" no. 2424